

הבריגדה המוגברת היהודית בחזית איטליה

(תכונה לקראת החזית, ושלבי-פעולה עיקריים)

זיקה, במשך החורף, בקו. ב־3 במרס 1945 עברה הבריגדה אל תחת פיקוד דיביזיית חיל-הרגלים (ההודית השמינית*), במגמה להחליף את הב-ריגדה המשוריינת-השנייה-הבריטית שהחזיקה ב־גזרה שממערב לנתיב מס' 16, מדרום לאלפונסונה ומצפון לראבאנה. היה זה השלב הראשון בפעולת הבריגדה בחזית איטליה, והוא נמשך מן ה־5 במרס ועד ל־24 בו. ב־24 במרס הוחלפה הבריגדה על ידי יחידות מקבוצת-הקרב האיטלקית "קראמונה"**, ועברה אל תחת פיקוד הקורפוס-העשירי, מדרום לפאנצה. בזאת התחיל השלב השני בפעולות הבריגדה בחזית איטליה, והוא נמשך מן ה־27 במרס ועד ל־15 באפריל 1945. השלב השלישי בפעולות הבריגדה נמשך מן ה־15 באפריל ועד ל־22 בו. בתקופה זו שימשו גדודי חיל-הרגלים כעתודת הקורפוס-העשירי, ואילו מפקדת הבריגדה קיבלה את הפיקוד על צות-הקרב המיוחד, שהוקם ככוח-לחלית-מסור ימת וכונה בשם "מאקיגרופ". על שלב זה לא ידובר במאמר זה.

השלב הראשון

החלפת כוחות בקו ע-י הבריגדה

כניסת הבריגדה לשירות מבצעי פעיל חלה ב־3 במרס 1945, כשתחת פיקודה עומד גדוד מן הרגימנט הפאנג'אבי 3/8 של הבריגדה ה-19, הודית ה-19. במשך אותו יום שימשה הבריגדה

(*) הדיביזיות "ההודיות" שבצבא הבריטי — שליש חיל-הרגלים שבהן (גדוד לבריגדה) היה כרגיל יחידות בריטיות; ובחיל-התותחנים וחילות-מקצועיים — אף אחוז גבוה יותר.

(**) "קבוצת קרב" (Gruppo di Combattimento) פירושה בפי האיטלקים מעין דיביזיה מוקטנת אשר כלה כרגיל שני רגימנטים רגליים בלבד, לעומת השלושה שבדיביזיה חקינה של צבאות יבשת אירופה או ארה"ב (הרגימנטים — תלת-גדודיים), ושני רגימנטים של ארטילריית-שדה בעצמתה המ-משית ניתן אולי להשוותה לכחצית דיביזיה בריטית רגילה.

הבריגדה היהודית הוקמה, אורגנה וצוידה בציודה ובחימושה המלא באוקטובר 1944, בבורג-אל-ערב אשר במדבר המערבי שבמצרים, (מספר קילומטרים מזרחה לאל-עלמין). הבריגדה הגיעה לטאראנטו שבאיטליה בדרך הים, ב־5 בנובמבר 1944. משם הועברה ברכבת וברכב לעיר-המרגוע ההררית פיוג'י, כ־70 ק"מ דרומית-מזרחית מרומא. בפיוג'י ביצעה הבריגדה אימונים אינ-טנסיביים במשך חודשי החורף עד סוף פברואר 1945 — ואז הועברה אל תחת פיקוד הארמיה השמינית. במשך תקופה זו נשלח מספר ניכר מבין קציני הבריגדה וסמליה לקורסים צבאיים שפעלו כסדרם בביה"ס הצבאי בבאנאבאנטו, וכן סופחו מספר קצינים לדיביזיה קנדית שהח-

בהרי-איטליה בחורף: כתת-צלפים חוזרת מאימוניה

מאחר שהבריגדה היהודית היתה חלשה יותר בעצמתה מאשר הבריגדה המשורית השנייה (שתחת פיקודה עמדו שלושה גדודים גוספים) — חולקה גזרת הבריגדה המשורית השנייה לשתי גזרות משנה: גזרת המשנה הימנית נמסרה לבריגדה היהודית, ואילו גזרת המשנה השמאלית לבריגדה ההודית מס' 19.

במערך ההגנה באזור אלפונסינה; תנאי הקרקע

כאמור, נמצאה גזרת הבריגדה באגפה הימני של הדיביזיה השמינית, וסגרה על נתיב מס' 16 — ששימש כציר אספקה עיקרי לגייסות הארמיה השמינית, שהיו ערוכים ממזרח לנתיב מס' 9. הגזרה היתה שקטה ויציבה במשך החודשים האחרונים, ועליכן לא בוצעו בה כל פעולות לוחיות יחידות אויב. ההשערה היתה שממול ערוכה דיביזיית הרגלים הגרמנית מס' 362.

הקרקע בגזרת הבריגדה היתה פתוחה ושטוחה מאוד, והחזית היתה חצויה לרוחבה על ידי מספר גדול של תעלות ונחלים מים. ארבע תעלות עיקריות הפרידו בין הנהר סניו לבין הקו הקדמי של הבריגדה. על התעלות העיקריות גוספו מימיהם של פלגי מים ותעלות השקאה רבים אחרים שגשפכו לתוכן — ובאורח זה ביתרו קשות את כל חזית הבריגדה. תעלות אלו שימשו אמנם

(*) "לנסרים" ("Lancers") "נושאי חניתות" — כינוי של חיל הפרשים הקל (או, בבריטניה — ה"בינוני"), שהיו מקובלים בצבאות אירופה במאה ה"ט; מאז 1939 — צורפו כל הרגימנטים האלה, בצבא בריטניה, אל "קורפוס השריון המלכותי", והפכו ליחידות טנקים או מכוניות שריון. — המעור.

כעתודת הדיביזיה השמינית. המפקדה הטקטית של הבריגדה, וכן הגדוד השלישי של הבריגדה, נערכו באזור גודורוסי.

בתפקידה כעתודת הדיביזיה, היה על הבריגדה להיות נכונה להנחית התקפת נגד, כדי לייצב את חזית הדיביזיה במקרה של פריצה גרמנית. על הגדוד השלישי הוטל להכין התקפות נגד לאגפה המזרחי של גזרת הדיביזיה, ועל הגדוד הפנג'אבי — לאגפה המערבי של הגזרה.

כרם, יום ה' 3 במרס היה שקט ועבר ללא מאורעות; וב' 4 במרס הוחלפה הבריגדה כעתודת הדיביזיה השמינית, והגדוד הפנג'אבי עזב אותה.

במשך היומיים הבאים, כלומר ב' 4 וב' 5 במרס, החליפה הבריגדה היהודית את הבריגדה המשורית השנייה וקיבלה אחריות מלאה על הגזרה. ההחלפה בקו בוצעה כך: במשך ה' 4 במרס עבר הגדוד השני של הבריגדה היהודית אל תחת פיקודה של הבריגדה המשורית השנייה. הגדוד השני החליף בקו את רגימנט ה"לנסרים" התשיעי. ביום שלאחר זה עבר גם הגדוד הראשון של הבריגדה היהודית אל תחת פיקוד הבריגדה המשורית השנייה, והחליף את הגדוד הראשון של ה"רגימנט ה"לנצ'". עם תום ההחלפה, ביום ה' 5 במרס בשעה 1340, החזיקה הבריגדה שני גדודים קדימה, כשהגדוד השני מחזיק בקטע השמאלי של גזרת הבריגדה והגדוד הראשון — בקטע הימני. תחת פיקוד הבריגדה הועמדה פלוגת טנקים, ולסיוע — רגימנט ארטילריית שדה.

ההתחלפות בקו. פטרול ה"חיי"ל הגיע אל אזורי ההערכות בהם מוחלפים הכוחות הבריטיים ע"י הבריגדה. ראשית מרס בגזרת אלפונסינה.

מעלות, טוללות-גדה, משעים —
הנוף בגורת-אלפונטינה.

הרוח התוקפנית שפעמה ביחידות, אשר שאפו, ויהי-מה, לפעולות בעלות אופי תוקפני. למפקדת הבריגדה נמסר כי בעתיד הקרוב צפויה לבריגדה החלפה מן הגזרה הזו, ועל-כן החליטה המפקדה להנהיג החלפות תדירות של הגדודים. כתוצאה מכך הוחלף הגדוד השני ב-11 במרס ע"י הגדוד השלישי, שתפס את הקטע השמאלי שבגורת הבריגדה.

התקופה בין ה-11 ל-17 במרס

התקופה השניה שהחלה ב-11 במרס וגמשה עד ה-17 במרס, מועד החלפת הגדוד הראשון על ידי הגדוד השני בקטע הימני של גורת הבריגדה, הצטיינה בפעילות מוגברת של פטרולים וכן בהתגברות אש-מרגמות האויב. עיקר אשו של האויב הופנתה לקו המוצבים-הקדמיים של הבריגדה; אך לאותו זמן כבר הספיקו הגדודים ללמוד את מנהגי האויב בהפגזות וכן את דרכי ההתגוננות בפניהן — ולכן, על אף אש המרגמות הקשה, היה מספר הנפגעים קטן למדי.

ראויה לציון, בתקופה זו, הצלחת אחד הפטרולים של הגדוד השלישי, שארב במשך שלושה לילות בשטח-ההפקר לפטרולים גרמניים, והצליח ללכוד פטרול גרמני בתוך אש צולבת ולגרום לו 6-8 אבידות. הגרמנים פינו את נפגעייהם רק בבור קר, בחסות דגל הצלב-האדום.

בתקופה זו נתקבלו ידיעות על תנועה מוגברת של תובלה באמצעות בהמות-מעמס, המבוצעת לרוחב חזית-האויב שממול הבריגדה (נראה, כי בשל תנאים טופוגרפיים נתמשך החלק האחרון של שיבוץ-האספקה, מעורף האויב אל עמדותיו, בזוית אלכסונית — והתנועה היתה פחות-אור-

(י) חוגרים — כדאי.

כמכשולים טבעיים יעילים מאוד, אלא שהסוללות הגבוהות שבצדיהן מנעו כל אפשרות של תצפית ראויה-לשמה בשטח הפתוח, דבר שחייב את השימוש בבניני החוות כבעמדות-תצפית — והללו, שימשו, כמובן, מטרות-קבע לאש-האויב-טילריה של האויב.

משימות הבריגדה בשלב זה הוגדרו כמשימות פטרול בלבד ולכשתצוץ ההודמנות לכך — שיפור העמדות. במועד זה לא היו כל כונות לביצוע התקפות יזומות. היה ידוע שהאויב בגזרה זו, מגיב בהריפות, ובאורח מידי, על כל נסיון של פגיעה במערך-ההגנה שלו אשר סביב אלפונטינה.

שלב ראשון זה (של החוקת הבריגדה בקור החזית שבגורת-אלפונטינה) ניתן לחלקו לשלוש תקופות עיקריות: התקופה הראשונה שנמשכה מן ה-5 ועד ל-10 במרס; התקופה השניה — מן ה-10 ועד ל-17 במרס; והשלישית — מן ה-17 ועד ל-23 במרס — מועד החלפת הבריגדה בגזרה זו.

התקופה בין ה-5 ל-10 במרס

התקופה הראשונה, שנמשכה 5 ימים, היתה שקטה יחסית ולא אירעו בה כל התנגשויות בין הפטרולים. היא הצטיינה בהפגזות-הטרדה מרובות של מרגמות, וירי-מקבי"ם, משני הצדדים. על אף זאת, היו כל אבידותיה של הבריגדה בתקופה זו אלה: קצין אחד — שנפצע ממוקש, ושלושים חוגרים* שנפגעו בעיקר ממרגמות האויב.

למרות שהגדודים חסרו עדיין כל גסיון-קרב, היתה הסתגלותם לתנאי החזית מהירה מאוד, והתלהבות האנשים היתה ניכרת בכל. מפקדת הדיביזיה, וכן העוצבות השכנות, נתרשמו מן

כתוצאה מן הירידה בפעילות האויב, נתאפשר לגדוד השלישי ב-16 במרס לבצע סיור-יום בסירת-סער, לאורך תעלת פוסו-וטרו, ללא הית-קלות באויב.

התקופה בין ה-17 ל-23 במרס

כאמור, החלה התקופה השלישית ביום בו החליף הגדוד השני את הגדוד הראשון בקטע הימני של גזרת הבריגדה (ב-17 במרס).

לאחר שבתקופה השנייה, שבין ה-11 ל-17 במרס, שופרו וקודמו באורח הדרגי העמדות בקטע השמאלי שבגזרת הבריגדה, הוחלט שה-בריגדה תבצע פשיטה מקומית ב-20 במרס, שמג-מתה לבדוק ולודא שהאויב אינו מרכז כוחות בקרבת הנתיב מס' 9, וכן להסיח את תשומת לבו ממבצעי הבריגדה ההודית מס' 19, שהיו צריכים להתבצע באותו תאריך.

בהתבסס על ידיעות שהאויב נסוג נסיגת-מה, בוצעה ב-19 במרס על ידי הגדוד השלישי פשי-טה-לאור-היום אשר הסתיימה בהצלחה רבה, המגע עם האויב נוצר רק בשעות הצהריים של אותו יום. בתחילה התנהל קרב-אש עז, ולאחר קרב-מגע מוצלח חפס הגדוד 12 שבויים (תוך כדי נסיגת הכוח נהרג אחד השבויים ע"י אש האויב).

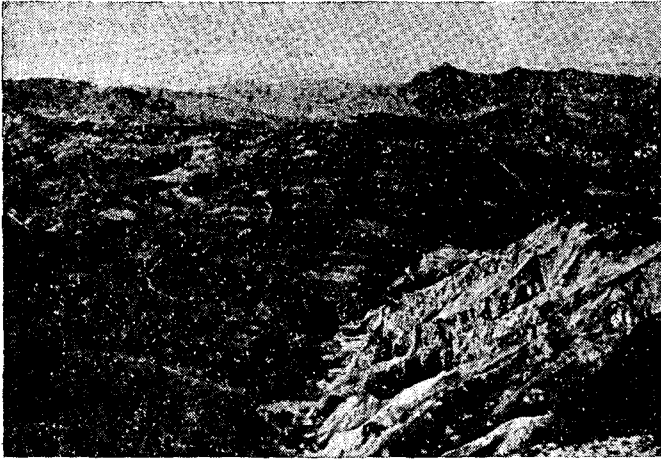
היה זה היהוי הברור הראשון שבוצע בגזרה

(*) בעלת סגולות אויורדינמיות משוכללות וחומר-הנף (כולל ניטרובליצין) חזק במיוחד. יצוין, כי תחמושת זו אסורה לשימוש ברובים ובמקלעים קלים.

יותר במקביל לקו-החזית; והוא-הדבר שאיפשר לתצפיתנו להבחין בתנועה הנ"ל של תובלת-המעמס). גערכו סיורי-אויב, ונבדקו צילומי-אויב, אשר הוכיחו בעליל כי אכן בקטע שבו הורגשה תנועת-התובלה הנ"ל, קיימת אפשרות שהאויב יצלה את הסגיו על פני גשר ישן של מסילת-ברזל, שאמנם חובל חלקית אך לא נהרס כליל. התמוכות שבקצהו הדרומי פוצצו אמנם, אך הגשר, בשקעו, נתקל כנראה, בסוללת-הגדה המשופעת, ונשאר ראוי-לשימוש במצב זה — וכתוצאה מכך היה חלקו העיקרי של הגשר מוס-תר מתצפית. דבר זה הפך את הגשר למטרה קשה-לפגיעה במיוחד, וביחוד — לארטילריית השדה או ארטילריה-בינונית. הגשר נמצא מחוץ לטוח מרגמות 4.2 אינץ, והיה ממש בקצהו של טוח מקלעי-„ויקרס“, אפילו שעה שהשתמשנו בתחמושת „סימן VIII — Z“ (*). הערכת המודיעין היתה שהתנועה המוגברת הנ"ל של בהמות-המעמס, שהורגשה בחזית, מעידה על הספקת-תחמושת כבדה למרגמות ולתותחים. הערכה זו נתקבלה על דעת מפקדת הבריגדה, ונעשו מיד ההכנות כדי למנוע מן האויב את השימוש החופשי בגשר בשעות הלילה, שני תותחי „בופורס“, בני 40 מ"מ, שהובאו לגזרת הבי-ריגדה, קיבלו את התפקיד לירות במשך שעות החשיכה אל הגשר. מתאריך זה ואילך חלה ירידה ניכרת בפעילות מרגמות האויב, פרט לביל 17-18 במרס. (לאחר שתותח „בופורס“ אחד מן הנ"ל יצא מכלל פעולה לביל ה-16-17).

אנשי הבריגדה בשוחת-מקלע בסוללת-גדה; גזרת-אלפונטינה.

אויב עקשן אך גם נוף קשה.
ההרים אינם מן הגבוהים
ביותר — אך תלולים, והר
בקעות עמוקות. מפסגה ל-
פסגה — ארוכה הדרך וקשה.
מונטה-גביו — הנוף בקטע
השמאלי של גזרת הבריגדה
בחזית הסניו.

בליל ה-21—20 בחודש היתה פעילות רבה
מאוד של פטרולים-לוחמים של האויב נגד המוצ-
בים הקדמיים של הגדוד השלישי. כל הפטרולים
נהדפו, ולמחרת היום ראו אנשי הגדוד את האויב
כשהוא אוסף את פצועיו בשדה, בחסות הצלב-
האדום.

שלושת הימים הבאים היו שקטים יחסית,
והיתה הפוגת-מה בחילופי אש מרגמות ומקלעים.
בין ה-21 במרס ל-23 בו הוחל בסידורים להחלפת
הבריגדה ביחידות איטלקיות מקבוצת-הקרב
„קרמונה“. ב-23 במרס הגיעו הגדוד הראשון
והשלישי מהרגימנט ה-21 שנמנה על קבוצת-
הקרב „קרמונה“. משך כל זמן ביצוע ההחלפה
נמצאו הגדודים תחת פיקוד הבריגדה-היהודית.
הגדוד-האיטלקי-הראשון החליף את פלוגה ד'
של הגדוד השני, והגדוד-האיטלקי-השני — את
פלוגה ב' של הגדוד-השלישי. במשך לילה-הח-
לפה הופגזו מוצביו-הקדמיים של הגדוד-השני
הפגזה כבדה.

לצורך החלפת יתר כוחות הבריגדה שעדיין
החזיקו בקו, הועברו בבוקר ה-24 במרס כוחות
נוספים של קבוצת-הקרב „קרמונה“ אל תחת
פיקוד הבריגדה. ההחלפה הושלמה לשעה 1400,
כאשר האחריות על הגזרה עברה מידי הבריגדה
לידי קבוצת-הקרב האיטלקית „קרמונה“.

ראוי לציין, כי בליל ה-25—24 ביצעו הגר-
מנים פשיטה נוספת, וחסלו מוצב-מחלקתי
איטלקי.

זו אחרי תקופה ארוכה מאוד והסתבר שהשבויים
הם היילי הגדוד הראשון של רגימנט ה-„ציידים“
„Jaeger“), מתוך דיביזיית-ה-„ציידים“ ה-42,
היתה זו הפעם הראשונה שלבריגדה נודע בדיוק
מיהו הכוח שעומד מולה.

בקטע הימני של גזרת הבריגדה, בהתבסס על
ידיעות קודמות כי האויב נטש את עמדותיו
הקדמיות — ניתנה לגדוד השני (בשעות הצה-
ריים) פקודה להתקדם.

לאחר התקדמות של 700—800 מטר, בעת
שהכוח-הקדמי של הגדוד הגיע לסוללת התעלה
פוסוטרטו, ניתנה עליו מכת-אש פתאומית מן
האגף, אש-אנפילדת, זו, שאמנם חוסלה לאחר
קרב-אש מוצלח, גרמה לאבידות והכריחה את
הכוח להתחפר במקום. הכוח נסוג מן התעלה
רק בשעות הלילה. בעת הנסיגה, בשעת המעבר
על-פני שדות-מוקשים שלנו (שלא היו מסומנים
ואשר לא היו לנו ידיעות עליהם), נגרמו לגדוד
אבידות נוספות, בפצועים-קשה.

למחרת היום (ב-20 במרס), התקדם הגדוד
השני פעם נוספת לעבר תעלת פוסוטרטו והקים
שם מוצב דו-מחלקתי. ואילו הגדוד השלישי בי-
צע פשיטה יזומה על מוצב אויב בקו-זאגליי).
פעולות אלו של שני הגדודים הסתייעו בפלוגות-
טנקים, וכן בשתי טיסות-קרב של מטוסי „ספיט-
פייר“. האויב הגיב בחריפות רבה על פעולות
אלו, ובכך הפגין את העובדה כי עדיין מחזיק
הוא בגזרה זו בעצמה ניכרת.

© Casa — באיטלקית „בית“.

השלב השני

המעבר לגזרת פאנצה

כאמור, הוחלפו יחידות הבריגדה האחרונות באזור אלפונסינה ב־24 במרס. לאחר החלפה זו של בני־גורקה לצורך החלפת הבריגדה המוסעת ה־43, עברה הבריגדה מפיקוד הדיביזיה־החור־דית השמינית (שבקורפוס־החמישי) אל תחת פיקוד הקורפוס־העשירי.

הבריגדה חנתה במשך כיומיים באזור שמ־דרום לפאנצה, באזור־מטעים, בתוך אוהלי־סיי־רים. היו אלה שני ימי אביב חמימים, ואנשי הבריגדה, בפעם הראשונה בתולדותיהם, "ליקקו את פצעייהם". לאנשים ניתנה האפשרות להת־אורר ולהשתחרר במידת־מה מן המתח הנפשי שהיו שרויים בו לאתר פעולות הקרב הראשונות. וכן נערכו ביקורים בבתי־החולים אצל הפצועים. בעת הכניסה לקו החדש הרגישו הגדודים את עצמם כ"מנטסים", והיו מוכנים לפעולות בעלות היקף גדול יותר.

הבריגדה סיימה את החלפת הבריגדה ה־43 של בני־גורקה ב־26 במרס, והחזיקה בגזרה זו עד 15 באפריל 1945.

שלב זה ניתן לחלוקה לשתי תקופות עיק־ריות: התקופה הראשונה נמשכה מן ה־26 במרס ועד ל־7 באפריל, וציינה אותה פעילות תוקפנית של פטרולים, במגמת גירוש האויב מן הגדה הדרומית של הסניו ואבטחת השליטה על גדה זו. התקופה השנייה נמשכה מן ה־7 באפריל ועד ל־15 באפריל; בתקופה זו צלחה הבריגדה את הסניו, הקימה ראש־גשר ותוך כיבוש מספר מו־צבים מידי האויב בזה־אחר־זה התקדמה כ־15 ק"מ ברגל.

הקרקע בגזרת הבריגדה, ומערך־ההגנה

הגזרה של הבריגדה המוסעת ה־43 של בני־גורקה, שאותה קיבלה הבריגדה היהודית, היתה באגפו הימני של הקורפוס־העשירי. המערך נשען על קו שלוחות רכסי האפנינים־התחתונים, המת־משכית מהרכס בכיוון כללי צפון־מזרחה. נהר הסניו מתפתל כאן, בין שלוחות אלו, בתוך עמק צריחתית, שרוחבו כ־800 מטר לכל צד של הנהר.

מימין גבלה גזרת הבריגדה בקורפוס־הפולני השני; ואילו משמאל — ב"קבוצת הקרב" האי־

טלקית "פְּרִיולִי". הבריגדה החזיקה בתנאי־קרקע חרדי גבוה, שעמד כמעט בפני־עצמו. מימין לגז־רת הבריגדה, בכיוון צפון־מזרח, (בגזרה הפול־נית) — היה אופי השטח שונה לחלוטין; הוא היה פתוח, וחסרו בו תואים גבוהים. קו־מצוקים תלול הפריד בין גזרת הבריגדה לבין הגזרה־האיטלקית שבמערב. העליה למצוקים אלה היתה קשה מאוד, ורק כוחות קטנים וקלים מאוד היו מסוגלים לעלות עליהם. בתוך הגיא, שהפריד בין הבריגדה לאיטלקים, זרם אחד מיובליו של הסניו, שבמספר מקומות היה ניתן למעבר כוחות רג־ליים.

הדברים שציינו במיוחד גזרה זו, והשפיעו על אופי המערך, היו בראש־וראשונה בתי־החיות המרובים שהיו פזורים על פני כל השטח; דרכי־רוחב * רבים, שהיו מקבילים לנהר סניו, חיברו אותם זה לזה. דבר אופייני נוסף היו שדות־המוקשים המרובים. המיקוש היה פרוע ביותר, כי המוקשים הונחו בזה אחר זה, ע"י — הבריטים, הפולנים והיהודים, וכן היו מצויים שרידי מוקשים של האויב. רישום שדות־המוק־שים לא התנהל בהקפדה הדרושה, וכל תנועה שמחוץ למספר שבילים קבועים היתה מסוכנת

(*) "דרכי־רוחב" — Lateral Roads.

ביותר. בעיקר היתה התנועה מסוכנת לאורך גדות הנחלים והתעלות.

גורה זו הוחזקה ע"י בריגדת הגורקה ה-43 במשך כארבעה שבועות. גדודי הבריגדה ה-43 של בני-גורקה היו בעלי מצבת כוח-אדם מלאה, ובהם ארבע פלוגות רובאיות לגדוד. הדבר אי-ש"ר לאותה בריגדה לקדם את קו המוצבים הקדמיים שלה עד לשטח הנמוך, שבקרבת גדת הנהר. המערך שלהם היה מבוסס על שורה רצופה של מוצבים מחלקתיים עצמאיים, שנשענו על בנייניהם מבוצרים, אשר המרחק ביניהם היה בדרך כלל 300—400 מטר. מאידך גיסא, גדודי הבריגדה-היהודית היו שלוש פלוגות רובאיות, שבהן מצבת כיתות היל-הרגלים היתה של 6 אנשים לכיתה במוצו. הבריגדה-היהודית שינתה, איפוא, את שיטת החזקת המערך; ויתרה על השטח הנמוך ונערכה כשעיקר כוחותיה נמצא על הרכס ומורדותיו. מערך זה אובטח במשך היום ע"י מסך של צלפים, שתפסו את העמדות הקדמיות הנטושות, ובמשך הלילה — ע"י פיט-רול תוקפני לאורך הגדות. בשיטה זו, שהיתה מלווה תכנית-אש מתאימה ורשת-תצפיות צפופה, ביצעה הבריגדה את משימתה, שהיתה: — למנוע מן האויב להיאחז בגדה הדרומית של נהר סניו. במבנהו של כל אחד מגדודי הבריגדה נכללו, זו הפעם הראשונה, גם יחידות "נגד-מרגמות", שהוקמו זה עתה. מכשירי-הקשר שלהן, וכן אר-גונן היעיל, אפשרו ליחידות אלו, שפרשו רשתן לרוחב כל החזית, להתקשר עם הארטילריה הבני-נונית, עם ארטילריית-השדה וכן עם הארטילריה הנגד-מטוסית, ולהשיב אש למרגמות האויב ולמטולי-הרקטות שלו.*

התקופה בין ה-26 במרץ ל-7 באפריל

הגדוד הראשון של הבריגדה-היהודית החליף בליל 25-26 במרץ את הגדוד הימני שבגורת בריגדת-הגורקה. הלילה היה שקט יחסית והחזית לפה בוצעה ללא תקלות.

בליל 26-27 החליף הגדוד השני של הבריגדה-היהודית את הגדוד השמאלי שבגורת בריגדת-

* אלה שכונו בפי הגרמנים "מטילי-ערפל" (Nebelwerfer). מטולי-רקטי גרמני כבד, בן 6 קנים, מלכתחילה נועד לשמש כביכול כמעין "מרגמה כי-מית" (בראש וראשונה — להטלת עשן). למעשה, שימש כנשק אש מן החשובים שבכוחות הגרמנים במחצית השניה של מלחח"ע השניה. — המערך.

הגורקה. ההחלפה בוצעה ע"י שני הגדודים באור-פן זה: תחילה הוסע הגדוד-המחליף (במשך שעות אחח"צ), אל שטח-המתנה שנמצאו מספר קילומטרים לעבר-העורף מהתואי-ההררי שהגדודים נועדו להחזיק בו. עם רדת החשיכה טיפס הגדוד ברגל אל המוצבים כשאנשיו נושאים על גבם את מלוא ציודו התקני. היה זה מסע לילה שנמשך כ-5-6 שעות.

במשך יום ה-27 במרץ החליף הגדוד השלישי את גדוד-הגורקה השלישי. החל מתאריך זה החלה פעולת הפגזה של האויב במרגמות ובמטולי-רקטות, שנמשכה למעשה במשך כל זמן שהיית הבריגדה בקו זה. (ב-28 במרץ גרמה פצצת-מרגמה אחת, שפגעה במוצב מחלקתי של הגדוד הראשון, לשני הרוגים וחמישה-עשר פצועים).

בדיון שהתקיים במפקדת הבריגדה ב-28 במרץ, קבע מפקד הבריגדה את הקו לפיו ינהגו בפעולות-הפטרוולים. מפקד הבריגדה הבין יפה את הקשיים שהיו כרוכים בקיום השליטה על הגדה הדרומית של הסניו, לאור העובדה שה-בריגדה החזיקה בעיקר בשטח-הגבוה, המרוחק יחסית מהנהר. האויב, שאמנם נמנע אף הוא מכל תנועה במשך היום, יכול היה, הודות לקרבת מערכו לנהר, לצלוח את הסניו עם רדת החשיכה, לתפוס בתים נטושים שבעברו הדרומי ולהתבצר בהם במהירות — ועל ידי כך לאבטח את מערכו הדליל שבגדה הצפונית. ואילו ירידת הפטרוולים של הבריגדה מן השטח-הגבוה ארכה יותר זמן, וזאת בגלל המרחקים וקשיי התנועה בשטח זה, ועקב המיקוש הפרוע. מפקד הבריגדה קבע איפוא קו-מנחה לעריכת הפטרוולים, שכונתו היתה להשיג שליטה מוחלטת על הגדה הדרומית של הסניו ולמנוע כל הסתננות של כוחות אויב אליה. את אלה רצה להשיג על ידי:

א. פטרוולים קלים ומהירי-תנועה, שירדו מן השטח-הגבוה עם אור-אחרון ויתפסו מוצבים בקרבת מעברות הנהר, בבתים החולשיים על דרכי-הרוחב;

ב. סיורים לאורך אותם שבילים ודרכים בשטח, אשר נתברר כי על אף סכנות-המוקשיים ניתן לנוע ולעבור בהם. פטרוולים אלה הסתייעו בעיקר באש הנשק-המסייע הגדודי, שפעל במשך כל הזמן ביצילות ובהצלחה רבה.

בשטח פתוח, וניהלו עמם קרבות-אש; אך פטרור-לים אלה יצאו מכך ללא-אבידות. פעילות האויב בגזרת הגדוד השני היתה מצומצמת יותר, את הסיבות לכך אפשר למצוא בזה שהמערך של הגדוד השני היה קרוב-יחסית לגדת הנהר ועל כן יכלו הפטרולים שלו להקדים את האויב בתפיסת תואים היוניים בלילה. פטרולי הגדוד השני נחלצו מספר פעמים ממגע עם האויב ע"י הפעלת אנשי-מגן של המקבי"ם, שתוכננה מראש.

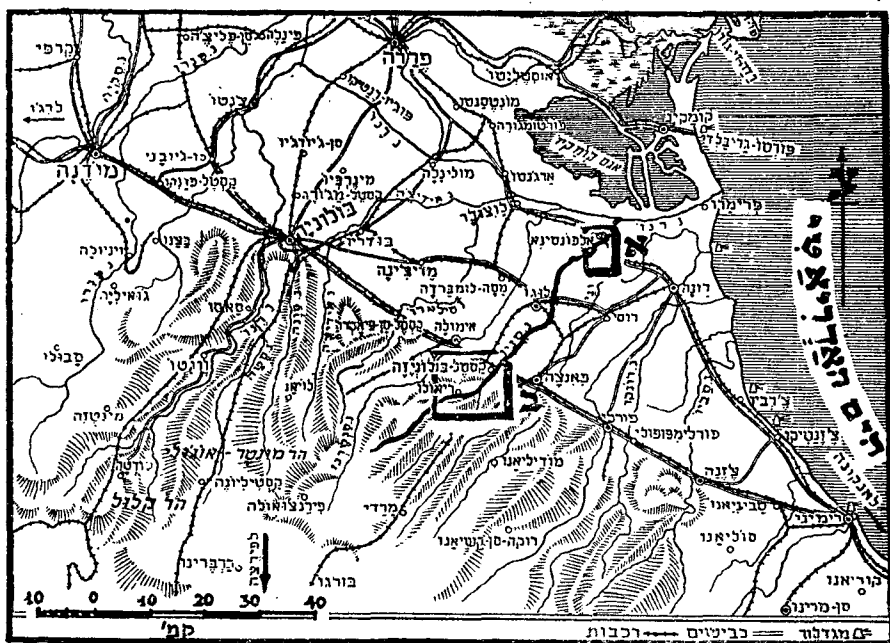
לאחר שבוע של פיטרול מוגבר, ניכר היה שינוי בדרך פעולתו של האויב. הסתבר כי האויב משנה לילה-לילה לפטרולים שלו את יעדיהם (שהיו או נבדקים בלבד ע"י פטרולים אלה, או אף נתפשים על ידם, עד בוקר). כן הסתבר שבמשך השבוע הראשון הגביר האויב את עצמתם המספרית של הפטרולים שלו, ועתה הוא משגר פטרולים המונים כ-15. איש, במקום 6-7 אנשים כמלפני שבוע.

בהתאם לכך קבע מפקד הבריגדה שינוי בקו הנקוט-על-ידינו — והחליט על תפיסת-קבע של בית פוניאנה, וכן קבוצת בתים, כ-500 מטר מדרום לבית פוניאנה, בעצמה של מחלקה בכל אחד משני המקומות הנ"ל. שני מוצבים-מחלק-

ואכן, מן ה-28 במרס התנהלו קרבות עקשניים בגדה-הדרומית בין הפטרולים של הבריגדה לבין הפטרולים של האויב; הם נסתיימו רק בליל 5-6 באפריל, שבו אירעה ההתנגשות האחרונה עם האויב בגדה זו. מתאריך זה ואילך, כחלק של התכונה למתקפת-האביב, העמיקו הפטרולים שלנו את חדירתם יותר ויותר לשטח האויב שבגדה הצפונית של הנהר.

בליל 29-28 במרס, וכן בליל 30-29 במרס, אירעו התנגשויות בין הפטרולים של הגדוד הראשון ובין פטרולי האויב בבית פוניאנה ובבית פליקוטו. בליל 31-30 במרס, וכן בליל 31 במרס — 1 באפריל, התנגשו הפטרולים של הגדוד הראשון באויב בבית פליקה והבתים הסמוכים לו.

בליל 2-1 באפריל היתה התנגשות נוספת של הפטרולים מהגדוד הראשון עם פטרולי האויב; אבידות הגדוד הראשון בהתנגשות זו נסתכמו בהרוג אחד וכ-7 פצועים. מניחים שלאויב נגרמו אבידות כבדות יותר; כי למחרת היום הופיעו שני אמבולנסים שלו והוציאו את הנפגעים. הפטרולים של הגדוד השני, שפעלו במשך תקופה זו בגזרת הגדוד, נתקלו בפטרולי האויב בעיקר

גזרת-החי"ל בחזית-איטליה א. — סביבת אלפונסינה; ב. — סביבת קסטל-בלוניזה

הסניו, שהשליטה עליה הובטחה מאז באורח מוחלט.

התקופה בין ה'7 ל'15 באפריל

לאחר גירושו הסופי של האויב מן הגדה הדרומית של הסניו מתחילה תקופה חדשה והיא שונה באופיה מן הפעולות הקודמות. בתאריך זה — 7 באפריל — מתפרסמת גם פקודת-מבצע מס' 7 של הבריגדה (ראה נספח), שבה מטיל מפקד הבריגדה על הגדוד השני לצלוח את הסניו ולהקים ראש-גשר בעברו השני.

השוני העיקרי המציין תקופה זו נגרם ע"י תכונה רבתי שהחלה לקראת הצליחה; ועל כן כוונה גם פעילות הפטרולים באופן שתסייע בכך נות אלו. מאחר שהקמת ראש-הגשר הוטלה על הגדוד השני, עסק הגדוד החל מן ה'7 באפריל בהחדרת הפטרולים שלו לעומק מערך האויב, במגמה לאסוף מכסימים אינפורמציה על נקודות-צליחה אפשריות, על דרכי-גישה אל נקודות-הצליחה הן מעברנו-אנו והן מעברו השני, על מערך-האויב ועל שדות-המוקשים שלו.

בליל ה'7 ובליל ה'8 באפריל צלחו פטרולי-הסיוור של הגדוד השני את הסניו, חדרו כמה מאות מטרים לשטח האויב והתקרבו כ-150 מטר לקבוצת הבתים בשם פאנטאגוצי, שהיתה ידועה כאחד ממוצביו העיקריים של האויב. המסיירים לא נתקלו באויב — וחזרו לבסיסם.

סיוורים אלה נמשכו ללא-הפוגות עד לתאריך הצליחה, שנקבע לליל ה'10—9 באפריל. עד לאותו מועד היו בידי מפקדת הבריגדה ידיעות מפורטות אודות מערך האויב על מכשוליו.

אזור פאנטאגוצי נקבע על ידי מפקדת הקורס פוס-העשירי כמקום ראש-הגשר. תכנית-המבצע הכללית, שלתוכה היתה צריכה הבריגדה להשיג תבץ, היתה זו: מימין לבריגדה-היהודית יתקוף הקורפוס הפולני ויתפוס את השטח הנמוך שממזרח למונטה-גביו ומשמאל לבריגדה-היהודית תתקוף "קבוצת הקרב" האיטלקית "פריולי". די-ביזיה זו תתקוף בשעה 0430 ב'10 באפריל ותקים ראש-גשר (של שני גדודים) באגפו השמאל-לי של ראש-הגשר של הגדוד-השני של הבריגדה; ראש-הגשר האיטלקי ישתרע מפאנטאגוצי (מקום זה לא נכלל) ועד ריאולו-די-באני, צליחת האי-

תיים אלה שימשו כבסיסי-פטרולים בשטח-ההפקר, כקילומטר אחד לפני קו המוצבים-הקדמיים של הגדוד הראשון. כן הוגברה בכללה פעילות הפטרולים של הגדוד, שהתבססו מעתה על בסיסי-הפטרולים החדש.

אכן, התוצאות לא אחרו לבוא. בין ה'2 באפריל וה'6 באפריל לא אירעו כל התנגשויות עם האויב, ואין ספק שהיתה זו תוצאה של הצעדים שונקטו ע"י מפקדת-הבריגדה וכן, במידה לא-מועטה, תוצאה ישירה מהעליה במספר האבידות שנגרמו לאויב בלילות הקודמים.

בליל ה'3 באפריל נתפס עריק, שאח"כ זוהה כחייל מהגדוד הראשון של רגימנט-הצנחנים ה'12, שנמנה על דיביזיית-הצנחנים ה'4.

עם החלשת פעילות הפטרולים של האויב בגדה הדרומית של הסניו, ועם גבור ההרגשה כי הבריגדה מקיימת את משימתה במניעת חדי-רת האויב לגדה הדרומית של הנהר, החלה מפקדת הבריגדה לחשוב על פיטרול תוקפני לתוך שטח האויב. ואמנם, ב'5 באפריל הוטל על הגדוד השלישי ועל הגדוד השני להחדיר את הפטרולים שלהם לגדה הצפונית של הסניו — לתוך שטח האויב.

פטרול אחד של הגדוד השלישי הצליח לעבור את הסניו לאחר מאמץ קשה, על אף שבנקודת הצליחה היתה "גדת-האויב" של הנהר תלולה מאוד, והשטח — פתוח מאוד וחסר הסתר. באותו לילה צלח את הנהר פטרול-סיוור מהגדוד השני ומצא סכר הרוס, שהיה משוקע בתוך הנהר, ומעליו כ-15 ס"מ מים; סכר זה שימש אח"כ דרך-מעבר לפטרולים. ההתנגשות האחרונה שאירעה עם האויב בגדה הדרומית של הסניו היתה בליל ה'7—6 באפריל. פטרול של הגדוד הראשון, שיצא לתפוס קבוצת בתים לא הרחק מבית פוניאנה, נתקל באש-אויב חזקה שהונחתה מתוך אחד הבתים. על אף העדיפות הניכרת של האויב המשיכו אנשי הפטרול לקיים מגע עם האויב שנתבצר בתוך הבית, וניהל אתו קרב-אש עז, עד אשר הובאה תגבורת. משנכנסה זו לפעולה ומשנלכד הבית — נמצאו בו רק שני הרוגים מחיילי האויב. אבידות הגדוד הראשון בקרב זה היו הרוג אחד ותשעה פצועים. כאמור, היה זה הקרב האחרון עם האויב בגדה הדרומית של

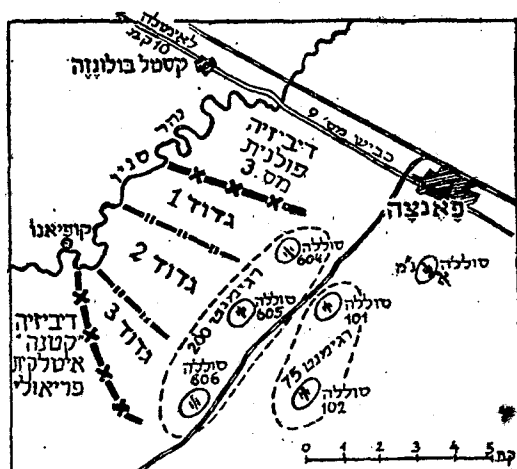
בשעה 0430, כהכנה לצליחת האיטלקים בא-
 זור שמשמאל לפלוגה ד', החלה ההרעשה הארטי-
 לרית. הופעלו זרקורים והכוחות האיטלקיים החלו
 בהתקפתם. ברם, התקפה זו של האיטלקים נכ-
 שלה, ורק כוח שעצמתו כפלוגת-רגלים אחת הצ-
 ליה להיאחו בגדה הצפונית. כתוצאה מכשלון
 איטלקי זה, נשאר אגפה-השמאלי של פלוגה ד'
 חשוף.

במשך כל יום ה-10 באפריל חזרו ונשנו גס-
 יונות האיטלקים להרחיב את ראש-הגשר שלהם,
 אך ללא הצלחה; הם נסוגו מדי-פעם, תוך אבי-
 דות ניכרות. במשך כל יום זה נשארה פלוגה ד'
 בתוך עמדותיה, כשהיא מוסוית, אך דרוכה ונכו-
 נה לפעול במקרה שתידרש. תשומת לב האויב
 הוסחה מפלוגה ד' על ידי פעולות האיטלקים,
 ולאזור הפלוגה נפלה רק אש מקלעים ומרגמות
 אקראיות. ב-11 באפריל ביקר מפקד הקורפוס-
 העשירי במפקדת הבריגדה ולאחר שראה שהת-
 קפת האיטלקים אינה מתקדמת, נתן ב-במקום
 הוראות להמשך הפעולה. הוא הטיל על הבריגדה
 להמשיך בהתקפה מיד, בלי סיוע האיטלקים מן
 האגף, לכבוש את מונטה-גביו ולהתקדם ולכבוש
 את בית קולומבארה, קארזולה, מאצולנו, ובית
 קארזטה. כן הטיל מפקד הקורפוס על הבריגדה
 לבצע פיטרול באגף-הימני של גזרת הקורפוס
 ולקיים מגע עם הקורפוס הפולני.

הפריצה מתוך ראש הגשר

בשעות לפני-הצהריים החל הגדוד השני להר-
 חיב את ראש-הגשר ותוך-כדי-כך תפס את
 קופיאנו. (פלוגה ד' של הגדוד לאחר ששהתה
 בשוחותיה למעלה מ-36 שעות, פרט לסוירים
 שהוציאה בלילה, יצאה והסתערה על קופיאנו
 ותפסה אותה ללא התנגדות. האויב נטש אותה
 בשעות הלילה ונערך בשטח הגבוה של ההר
 מונטה-גביו).

במשך שעות לפני-הצהריים של ה-11 באפריל
 כונס הגדוד השלישי ונערך, ובשעה 1300 החלו
 יחידות-המשנה הראשונות שלו צולחות את
 הסניו ועוברות דרך ראש-הגשר של הגדוד השני.
 יחידות אלה (של הגדוד השלישי) נתקלו, בתנוע-
 תן קדימה; בכמה מראות שלא היו עשויים לרומם
 את רוחן (הן נתקלו בדרך בפצועי הגדוד השני,
 שהחזרו לנקודות-האיסוף ואשר נפצעו בעיקר

גזרת ה"ח"ל" והמערך-הארטילרי שלו,
 לקראת צליחת הסניו.

טלקים תסתייע בסיוע ארטילרי וכן בתאורה
 מלאכותית של זרקורים. ראש-הגשר של הגדוד
 השני צריך שיהיה מכונן לפני שעה 0430, כל-
 מר לפני התחלת ההרעשה הארטילרית על גזרת
 הצליחה של האיטלקים.

כל הפעולות הללו נועדו להטעות את האויב,
 ולהוליכו-שולל באשר לכיוון המאמץ-העיקרי של
 מתקפת הארמיה-השמינית — אשר תונחת בגז-
 רה צפונית יותר, בכיוון הכללי של נתיב מס' 9.

ביצוע הצליחה והקמת ראש-הגשר

הצליחה והקמת ראש-הגשר הוטלו על פלוגה
 ד' של הגדוד השני. בלילה 10—9 אפריל צלחה
 הפלוגה את הסניו צליחה-שקטה (ללא סיוע אר-
 טילרי תוך כדי הצליחה); ובשעה 0145 ב-10
 באפריל נתקבל דוח מהפלוגה שפאנאגונצי בידיה
 ושנתפסה ללא התנגדות. לאחר זאת נפרדו המח-
 לקות, וכל אחת עברה לאותו קטע במערך, אשר
 נקבע לה מראש (קטעים אלה סוירו וסומנו בסי-
 מני-היכר על ידי פטרולים קודמים של הגדוד).
 במשך כל הלילה נמשכה ההתחפרות בקצב מזורו,
 מבלי שהאויב גילה את פעולת הפלוגה. עם עלות
 השחר היתה הפלוגה חפורה ומוסוית בגדה הצפ-
 נית של הנהר, ואף התצפית המעולה ביותר לא
 יכלה לגלותה. האנשים נכנסו לשוחותיהם האי-
 שיות וכיסו את השוחות ביריעות-שדה ובצמ-
 חיה. האדמה שהוצאה מן השוחות נשפכה אל בין
 השיחים או לתעלות קיימות.

ממוקשי-הנעל, וכן באנשי פלוגה ד' העייפים, שעברו עליהם שני ימי מתיחות קשים. פגרי גר-מנים מעלי-צחנה היו זרועים בשטח).

התקפת הגדוד השלישי התנהלה באיטיות רבה. כי נוסף על העליה הקשה על מונטה-גביו, היתה כל תנועה במקום, בלי לגשש תחילה בדקרים ובכידונים, בחזקת סכנה של איבוד אחד מאברי הגוף — ולרוב איבוד הרגל. לאחר שהפלוגה הקדמית הגיעה עד למחצית המדרון בערך, היא נתקלה באש-מקלעים מכוונת-היטב וקטלנית. וסבלה מספר אבידות. למרות זאת תפס הגדוד בשעה 1700 את אוסאנו .

עם כיבוש אוסאנו נסתיימה התקדמות הגדוד באותו יום; כי כל הנסיונות ללכוד את פסגת מונטה-גביו נכשלו מחמת עמידתו העקשנית של האויב. אמנם, עדי-מהרה הסתבר שהכות בהם השהה האויב את הגדוד השלישי היו קטנים-ביחס, לעומת עצמת הכוח התוקף, והיו מורכבים מכמה חוליות קטנות, — ובין אלו זוגות צלפים, שעל ידי שהיו מחליפים את עמדותיהם — הצליחו להפתיע את הפלוגה הקדמית באשם שהיתה באה מכיוונים שונים.

עם רדת החשיכה פסקו נסיונות הגדוד השלישי לכבוש את מונטה-גביו, וכתוצאה מכך נאלצה הפלוגה הקדמית להתחפר במעלה-ההר. עם זאת לא הונח לאויב — פטרולים-לוחמים, שנשלחו במשך הלילה ע"י הגדוד הצליחו לחסל כמה מאנשיו אשר התבצרו בבתים שעל הרכס.

למחרת, ב-12 באפריל בבוקר חודשה התקפת הגדוד השלישי. ההסתערות על הרכס החלה לא-חר הרעשת-הכנה ארטילרית ותוך הסתייעות באר-טילריה ובמשחית-טנקים, שפיצחו בזה-אחר-זה קני התנגדות של חוליות-אויב שהתבצרו בתוך בנינים. מונטה-גביו ומונטה דל-אוליו נכבשו בשעות לפנה"צ, לאחר שהאויב נסוג בהשאירו אתרי מספר הרוגים. קרוב ל-24 שעות הושהה הגדוד ע"י כוח-אויב לא-גדול, (שלעזרתו באו השטח הקשה שהיה נגוע במוקשים, וכן עמדות מוכנות-מראש בעומק), שלחם מלחמת-השהייה עקשנית וסבל אבידות ניכרות.

מיד עם תפיסת רכס מונטה-גביו המשיך הגדוד השלישי בהתקדמותו בעקבות האויב הנסוג ועוד בשעות אחר-צהריים של אותו יום תפס את מונטה-קוארזולה, כ-2 ק"מ מצפון למונ-

טה-גביו. פטרול-סיור שהוצא מתוך הפלוגה הקדומנית יצר מגע עם הקורפוס הפולני ב-קורןקה, כ-5 ק"מ מצפון למונטה-גביו.

ב-12 באפריל עבר גם הגדוד-הראשון דרך ראש-הגשר ויצר מגע עם האויב באזור טורה (כ-3 ק"מ מערבית-צפונית-מערבית ממונטה-גביו). פטרול-לוחם של הגדוד-השני, בעצמה של מחלקה-מוגברת, שהתקדם בכיוון צפונה, יצר מגע עם האויב בשעות אחה"צ באזור לה-טורה (כ-5 ק"מ מצפון למונטה-גביו). הפטרול נכנס לתוך אש-מגן קשה של מרגמות וארטילריה, אך הצליח לסגת מבלי שנגרמו לו אבידות; עמדות האויב שאותרו ע"י פטרול זה הופגזו לאחר-מכן.

פעולות-הקרב האחרונות

כל הסימנים העידו כי האויב איננו מתכוון להיערך בקו חדש על הרכסים שהפרידו בין מערכו על הסניו (שנפרץ) לבין העיר בולוניה. ועלי-כן נתקלו הכוחות הנעים בראש רק באש ארוכת-טווח של האויב. מאוחר יותר, כתוצאה מהיערכות להתקפה של כוח גדול יותר על מוצ-ביו — נסוג האויב לעמדות חדשות והמשיך בהפגזה ובהרעשה מתותחים וממרגמות.

ב-14 באפריל המשיך הגדוד-הראשון בהתקדמותו בכיוון צפון-צפון-מערבה ממונטה-גביו ונתקל שוב בהרעשה קשה ממרגמות, מכיוון אזור סירולו (כ-7 ק"מ צפון-מערבית ממונטה-גביו). פצצת מרגמה אחת שפגעה באחת מכיתות-החוד של הגדוד — חיטלה את הכיתה.

עד לתאריך זה התקדם הקורפוס-הפולני בשטח הפתוח שהשתרע מימינה של הבריגדה היהודית. קצב הפולנים היה מהיר מזה של הבריגדה (שהתקדמה ברגל בשטח הררי קשה ומבוחר). ב-14 באפריל כבר נמצאו הפולנים במרחק ניכר צפונית לקו שאליו הגיעה הבריגדה. האויב, שחשש מניתוק כוחותיו, נסוג מן השטח ההררי במהירות לעבר בולוניה.

המגע האחרון שהיה לבריגדה עם האויב קויים אס-כן ב-14 באפריל, ע"י הגדוד הראשון. ביום זה גם רוכזו-מחדש הגדוד השני והשלישי, ולמחרתו רוכזו גם הגדוד הראשון בגדה הדרומית של הסניו.

ראוי לציין כי חקירת השבויים גילתה שהאויב ציפה להתקפה, והעריך שמתקפת האר-מיה-השמינית תיפתח, בערך, ב-6 באפריל.

הפקודה לחצית הסניו והקמת ראשיהגשר
 העתק הפקודה המקורית - (תרגומה - ממול)

SECRET

JEWISH INF BDE GP 00 No.7

Copy No.
 7 Apr 45

Ref Maps :- ITALY 1:25000 Sheet 99 I NW

IN/M

1. (a) The time at which 2 Pal R crosses T SENIO will be J hr.
 (b) The day on which J hr falls will be F day.

Enemy

2. See current sitreps.

Own tps

3. FRIULI GRUPPO is capturing a br head over T SENIO to cover approx pt 72 211233 - FTR 206233 - PALAZZA 195233 - crossing the river at approx J+ $\frac{1}{2}$ hrs.

INTENTION

4. Jewish Inf Bde Gp will seize and occupy FANTAGUZZI 213231.

METHOD

5. 2 Pal R will occupy with one coy posn from 21342327 to 21302302 to cover FANTAGUZZI and the stream running NNE. This posn will be held at least until after dark on F day, and withdrawal will NOT take place until authorised by Bde HQ.
6. To cover the above occupation
 - (a) 2 Pal R will est posns at pt 86 219227 - M. COLLINA 219231 and G MANGINA 217223
 - (b) 1 Pal R will occupy C PLICA 223243 during the hrs of darkness night F-1/F
 - (c) 3 Pal R will est a post at 21402255 during the hrs of darkness night F-1/F
 - (d) 1 and 3 Pal R will be prepared to re-occupy posns in sub-paras (b) and (c) on night F/P+1 on orders from Bde.

Fire Sp

Arty

7. (a) 200 Pz Regt RA and one bty 75 (St) Med Regt RA are supporting by firing softening programme during the evening preceding the attack. Details together with lists of DF tasks and M targets are att at Appx 'A'.
- (b) 200 Pz Regt RA is allotting one FCO to attacking coy 2 Pal R.
- (c) E/192 A tk Bty is moving two guns into posns for countering any tk threat.

Mortars

8. 3 in Mortars of 1 and 3 Pal R will be prepared to fire on enemy forming up in vicinity of 210244.

פקודת-מבצע מס' 7 של הבריגדה היהודית

ראה מפות: איטליה 1:25.000, גליון I, צפון-מערב.

ידיעות

1. (א) הזמן בו יחצה הגדוד השני של הרגימנט הא"י את הסניו תהיה שעת "י".
(ב) היום בו תחול שעת ה"י יהיה יום "פ".

האויב

ראה דו"ח-מצב שוטפים

2. מגייסותינו
3. קבוצת-הקרב פריאולי כובשת ראש-גשר מעבר לפניו, שמשתרע בערך מנקודה "72" ב-211233 וב-206233 — פלצה 195233. חציית הנהר תבוצע בערך בשעה "י" + 3¼ שעות.

הכונה

4. הבריגדה-המוגברת-היהודית תכבוש את פנטנוצ'י, 213231 ותחזיק בה.

השיטה

5. הגדוד השני של הרגימנט הא"י יחזיק במערך פלוגתי אחד, את השטח המשתרע מ-2134232 ועד 21302302 במגמה לחפות על פנטנוצ'י ועל זרם הנהר בכיוון צפון-צפון-מזרח. במערך זה יוחזק לפחות 'עד לאחר רדת החשכה ביום "פ", ולא תבוצע כל נסיגה בלי רשות מפקדת הבריגדה.
6. במגמה לחפות על הכיבוש הנ"ל:
(א) יקים הגדוד השני מערכי-הגנה בנקודות הבאות: "86" ב-219227, מאקולינה 219231 ובבית מרגינה 217223.
(ב) הגדוד הראשון יתפוס את בית פליקה 223243, בשעות החשכה של הלילה מיום "פ" פחות 1".
(ג) הגדוד השלישי יקים מוצב ב-21402255 במשך שעות החשכה של הלילה מיום "פ" פחות 1" — ליום "פ".
(ד) הגדוד הראשון והשלישי יהיו נכונים לתפוס מחדש את מערכי-ההגנה המפורטים בתת-סעיפים (ב) ו-(ג) בלילה מיום "פ" — ליום "פ" + 1, לפי פקודות ממפקדת הבריגדה.

סיוע-אש

ארטילריה

7. (א) רגימנט-שדה 200* וסוללה אחת מרגימנט-בינוני 75 («יומנרי-של-שרופשייר»), יסייעו ע"י תכנית ירי-ריכוך משך הערב שלפני ההתקפה. פרטים, בצרוף תכניות לאש-מגן, לריכוזי-ירי רגימנטליים מהירים, בני 24 תותח — בנספח "א".
(ב) רגימנט-שדה 200 מספח קצין-תצפית קדמי אחד לפלוגה התוקפת של הגדוד-ה-2.
(ג) סוללה נ"ט 192 מקדמת שני תותחים נ"ט לתוך עמדות, כנגד כל איום אפשרי מצד טנקים.

מרגמות

8. מרגמות 3 אינץ' של הגדוד הראשון והגדוד השלישי תהינה נכונות להנחית-אש על היערכות אויב בקרבת 210244.

(*) הרגימנט-הארטילרי המשובח בבריגדה-המוגברת היהודית.

נספח - המשך

-2-

MEMO

9. MEMO 1 Pal R will be prepared to fire on line of rd between CASACON 214238 and pt 75 211235

INFO

10. 643 Pd Coy RE is carrying out recon of crossing over T SENIO 217229 under cover of this op.

ADM

Med

11. Evacuation by SB to milk post at st 86 219226 thence via Jeep hd at O ZULETTA 227218 to RAP at FIDEURA 233216.

INTERCOMM

12. Tac 2 Pal R at pt 232 22572207.

LOG

13. (a) LO from FRIULI GP with 2 Pal R
(b) LO from 3 Pal R with FRIULI GP.

ACK

AGJ/MH

(Sgd) A. C. JACKSON
Major,
EM.

מקב"ם

9. מקב"ם של הגדוד הראשון יהיו נכונים להנחית אש על קו הדרך בין קוצ'ה 214238 לבין נקודה "75" ב-211235.

הנדסה

10. פלוגת-שדה של המהנדסים-המלכותיים 643 מבצעת סיורים לצליחת הסניו ב-217229. בחיפוי הפעולות הנ"ל.

מנהלה

רפואה

11. פינוי ע"י אלונקאים אל תחנת-הפרדות בנקודה "86" 219226. ומכאן דרך "ראש-הגניפים" - שבבית זולמה 227218 אל נקודת החבישה הרגימנטלית בפידאורה 233216.

קשר

12. מפקדה-טקטית של הגדוד השני לרגימנט הא"י בנקודה "232" ב-22572207. קציני קישור

13. (א) קצין קישור מקבוצת-הקרוב "פריאולי" יימצא עם הגדוד השני לרגימנט הא"י.
(ב) קצין קישור מהגדוד השני לרגימנט הא"י יימצא עם קבוצת-הקרוב "פריאולי".

(חתום) ג'קסון, מיוז

קצין-אגם